

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший (освітній)
Кафедра	Теорії і історії мистецтв	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	3

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОГО МИСТЕЦТВА

ОПП «Дизайн середовища», ОПП «Дизайн одягу (взуття)»
Семестр 3
(1 вересня 2023 – 14 грудня 2023)

Викладач	Найденко Вікторія Олександрівна, викладач кафедри ТІМ
Е-mail	viktorianaydenko@gmail.com
Заняття	згідно розкладу
Адреса	ауд. 205, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 8
Телефон	050-903-30-93

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є Telegram та електронна пошта. Під час звернення, студент обов'язково має вказати своє прізвище, ім'я рік навчання, академічну групу та назву дисципліни (*скорочено – ІЗМ*). Роботи зарубіжного контролю та поточні завдання надсилаються на пошту викладача або в Telegram з обов'язковим підписом файлу та у зазначені дедлайни таким чином: *прізвище_завдання*.
Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.

КОНСУЛЬТАЦІЇ

За необхідності можлива поглиблена позааудиторна консультація очна або у дистанційному форматі (GoogleMeet, Zoom, Telegram-Video), яка відбувається за попередньою домовленістю.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Годж С. Коротка історія мистецтва / пер. з англ. П.Мигаль. Л.: Вид-во Старого Лева, 2021. 224 с.
2. Фартінг С. Історія мистецтва [пер. з англ]. Х.: Віват, 2019. 576 с.
3. Ходж А.Н. Історія мистецтва. Живопис від Джотто до наших днів [пер. з англ]. Х.: Фактор, 2012. 208с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Основні та додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна переглянути у загальному зі студентами Telegram-чаті «Історія зарубіжного мистецтва» або на кафедрі ТІМ ХДАДМ.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот/зошит для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word або Libre Office.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної дисципліни «Історія зарубіжного» є формування цілісного уявлення про походження і та основні етапи розвитку образотворчого мистецтва в історичній періодизації, особливостей мистецтва різних країн, творчості видатних митців різних епох; засвоєння основних мистецтвознавчих понять та відповідної термінології, розуміння зв'язків історії мистецтв з природним і культурним середовищем життєдіяльності людини; сприяння подальшому накопиченню і використанню набутих студентами знань в розробці дизайнерських ідей і проєктів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є поглиблення і систематизація знань про еволюцію мистецтва; створення відчуття професійної приналежності до обраного фаху на рівні критичного аналізу досягнень світового образотворчого мистецтва та архітектури; забезпечення необхідної теоретичної підготовки студентів до професійної діяльності.

Компетентності, що забезпечує дисципліна:

ЗК4.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7.Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК9.Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проєктній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН13.Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН14: Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації і творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Програма курсу спрямована на формування у здобувачів базових знань з історії розвитку образотворчого мистецтва та архітектури від первісності до XVIII ст., ознайомлення з культурними доробками провідних країн світу, шедеврами мистецтва, історією їх створення. Дисципліна **«Історія зарубіжного мистецтва»** вивчається здобувачами 1-го року навчання зі спеціальності «Дизайн».

Структура дисципліни складається з 5-ти змістових модулів. Інформативний зміст навчальної дисципліни складається з 14 тем (6 кредитів ECTS, 180 год.). На вивчення дисципліни відводиться по 16 год. лекцій, 14 год. семінарських занять та по 60 год. самостійної роботи.

1 курс (весняний семестр): 90 год.: 16 год. лекції, 14 год. семінарські заняття, 60 год. самостійної роботи.

ЗМІСТ:

МИСТЕЦТВО ДАВНЬОГО СВІТУ ТА АНТИЧНОСТІ

Тема 1. Мистецтво первісного суспільства.

Тема 2. Мистецтво Давнього світу (Єгипет, Месопотамія).

Тема 3-4. Античне мистецтво.

МИСТЕЦТВО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Тема 5. Основні принципи середньовічного мистецтва (Візантія).

Тема 6. Романське і готичне мистецтво.

МИСТЕЦТВО ДОБИ РЕНЕСАНСУ

Тема 7. Італійський ренесанс.

Тема 8. Північний ренесанс та його представники.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних, семінарських та контрольних занять. Самостійна робота студента спрямована на завершення семінарських завдань. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за семінарськими темами дисципліни.

Система оцінювання має накопичувальний характер, а саме отримання певного балу за кожну тему дисципліни (семінар, контрольна).

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку необхідним є пройти проміжний контроль у формі поточної перевірки процесу самостійної роботи, а також виконання контрольних робіт. Накопичувальний мінімальний бал складає 45.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Роботи, які здаються з порушенням терміном здачі без поважних причин та попередження викладача, оцінюються на нижчу оцінку. Письмові творчі роботи повинні виконуватись студентом самостійно. Заборонене списування під час виконання письмових робіт та іспиту.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час проміжного контролю помічено списування, студент втрачає право отримати бали за тему і складає її під час іспиту, отримуючи не більше 50% балів від максимальних за цю частину.

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

<https://drive.google.com/drive/folders/1rx4IMRGOJdPhYbl-Y6EUcKCRd9jEeUc5>

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять здобувачам необхідно вимкнути звук на мобільних телефонах. За необхідності здобувач має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім іспиту).

У разі форс-мажорних обставин можливе перенесення заняття на інший вільний день за попередньою домовленістю обох сторін.

РОЗКЛАД КУРСУ

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль
1	1	лекція	Мистецтво первісного суспільства.	2	
2	1	семінар	Мистецтво первісного суспільства.	2	Відповідь на семінарі
2	1	семінар	Мистецтво первісного суспільства.	2	Відповідь на семінарі
3	2	лекція	Мистецтво Давнього світу (Єгипет, Месопотамія).	2	
4	2	семінар	Мистецтво Давнього світу (Єгипет, Месопотамія).	2	Відповідь на семінарі
4	2	семінар	Мистецтво Давнього світу (Єгипет, Месопотамія).	2	Відповідь на семінарі
5	3	лекція	Мистецтво Давньої Греції.	2	
6	3	семінар	Мистецтво Давньої Греції.	2	Відповідь на семінарі
6	3	семінар	Мистецтво Давньої Греції.	2	Відповідь на семінарі
7	4	лекція	Мистецтво Давнього Риму.	2	
8	4	семінар	Мистецтво Давнього Риму.	2	Відповідь на семінарі
8	4	семінар	Мистецтво Давнього Риму.	2	Відповідь на семінарі
9	5	лекція	Основні принципи середньовічного мистецтва.	2	
10	5	семінар	Основні принципи середньовічного мистецтва.	2	Відповідь на семінарі
10	5	семінар	Основні принципи середньовічного мистецтва.	2	Відповідь на семінарі
11	6	лекція	Романське мистецтво Мистецтво готики.	2	
12	6	семінар	Романське мистецтво Мистецтво готики.	2	Відповідь на семінарі
12	6	семінар	Романське мистецтво Мистецтво готики.	2	Відповідь на семінарі
13	7	лекція	Італійський ренесанс.	2	

14	7	семінар	Італійський ренесанс.	2	Відповідь на семінарі
14	7	семінар	Італійський ренесанс.	2	Відповідь на семінарі
15	8	лекція	Північний ренесанс та його представники.	2	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Відповідь на семінарі	5
2	Відповідь на семінарі	5
3	Відповідь на семінарі	5
4	Відповідь на семінарі	5
	Модульна контрольна робота №1	25
5	Відповідь на семінарі	5
6	Відповідь на семінарі	5
7	Відповідь на семінарі	10
	Модульна контрольна робота №2	25
	Залік	10
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
	0-100	
A+	95-100	Студент в повному обсязі опанував теоретичний матеріал з тем, надав додаткові матеріали та приклади за темою/темами. На семінарських (практичних) заняттях чітко та змістовно відповідав на запитання та на додаткові питання. Своєчасно та на відмінно виконав усі модульні контрольні роботи. Брав активну участь в обговореннях вивченого матеріалу. На відмінно склав залік.
A	90-94	Студент в повному обсязі опанував теоретичний матеріал з тем, надав додаткові матеріали та приклади за темою/темами. На семінарських (практичних) заняттях чітко та змістовно відповідав на запитання та на додаткові питання. Своєчасно та на відмінно виконав усі модульні контрольні роботи, допустив 1-3 незначних помилки. Брав активну участь в обговореннях вивченого матеріалу. На відмінно склав залік.
B	82-89	Студент в повному обсязі опанував теоретичний матеріал з тем. На семінарських (практичних) заняттях чітко відповідав на запитання та на додаткові питання, але допускався деяких помилок. Своєчасно та на достатньому рівні виконав усі модульні контрольні роботи, допустив до 5 незначних помилок. Брав активну участь в обговореннях вивченого матеріалу. На достатньому рівні склав залік.
C	75-81	Студент в не повному обсязі опанував теоретичний матеріал з тем. На семінарських (практичних) заняттях відповідав на запитання, але допускався деяких помилок та не відповідав на додаткові запитання. З затримкою та/або на задовільному рівні

		виконав модульні контрольні роботи, допустив багато помилок. Брав посередню участь в обговореннях вивченого матеріалу. На задовільному рівні склав залік.
D	64-74	Студент в достатньому обсязі опанував теоретичний матеріал. Завдання рубіжного контролю (модульні контрольні роботи) виконувались не своєчасно та/або на низькому рівні. Під час семінарських (практичних) занять були значні труднощі з відповідями на запитання. На задовільному рівні склав залік, допускаючи багато грубих помилок та неточностей.
E	60-63	Студент в малому обсязі опанував теоретичний матеріал. Завдання рубіжного контролю виконувались не своєчасно та/або на низькому рівні з допущенням грубих помилок. Під час семінарських (практичних) занять не було відповідей на запитання та на низькому рівні складений залік.
FX	35-59	Студент в малому обсязі опанував теоретичний матеріал з тем. Завдання рубіжного контролю виконані не в повному обсязі та на низькому рівні. Під час семінарських (практичних) занять не було відповідей на запитання. Залік не складений.
F	0-34	Повний пропуск рубіжного контролю та невиконання завдань (обов'язкове повторне вивчення дисципліни)

Оцінюванню підлягають завдання семінарських занять та виконання контрольних робіт. У результаті виставляється загальна оцінка з кожної теми.

Оцінка за семінарські заняття (за кожну тему) складає 5 балів. Модульний контроль оцінюється у 25 балів. Загальна максимальна кількість – 45 балів. У випадку, коли завдання до семінарських занять виконуються несвоєчасно без поважної на те причини, максимальна оцінка за тему знижується.

В оцінці теоретичних знань студентів враховуються такі моменти: достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна); ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, законами, правилами; зрозумілість основного завдання запитання; логічність викладу матеріалу; обґрунтованість основних положень власних міркувань; уміння інтегрувати та диференціювати знання.

Модульний контроль оцінюється у 25 балів. Він є обов'язковим до виконання. В оцінці виконання завдання враховується здатність студента: усвідомлювати вимогу завдань; перекладати їх на мову наукових понять; застосувати принципи, закономірності, правила для вирішення конкретних завдань; логічно і аргументовано викладати суть власних суджень і рішень. Оцінка за залік складає 10 балів.

Максимальна оцінка за дисципліну складає 100 балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Окрім рекомендованого списку літератури, на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна:

1. Алтонен Г. Історія архітектури [пер.з англ.. М.Кошкіна]. Х.: Фактор, 2012. 256 с.
2. Балух В., Коцур В. Культура Античності. Чернівці: видавництво: Наші книги. 2016. 632 с.
3. Безклубенко С. Д. Всезагальна теорія та історія мистецтва. К. : Б. в., 2003. 261 с.

4. Годж С. Коротка історія мистецтва / пер. з англ. П.Мигаль. Л.: Вид-во Старого Лева, 2021. 224 с.
5. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв / пер. з англ. К.: Махаон-Україна. 2007. 512 с.
6. Конопльова О. В. Мистецтво, архітектура та містобудування Західної Європи доби Відродження: навчальний посібник / О. В. Конопльова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х. : ХНАМГ, 2013. 162 с.
7. Куліш О. Історія зарубіжного мистецтва. ЧНУ ім. Б. Хмельницького 2015 р. 276 с.
8. Панфілова О. Г., Рублевська Н.В., Тарасюк І.І. Історія зарубіжного мистецтва: навчально-методичний посібник. Ч. 1. Тернопіль : Вектор, 2016. 171 с.
9. Фартінг Ф. Історія мистецтва. Х.: Віват, 2019. 576 с.
10. Ходж А.Н. Історія мистецтва. Живопис від Джотто до наших днів [пер. з англ]. Х.: Фактор, 2012. 208с.
11. Чешир Л. Ключові моменти в мистецтві / Пер. з англ. І.Павленко. К.: Book Chef, 2021. 176с.
12. Шевнюк О.Л. Історія мистецтв: навч. посіб. К. Освіта України, 2015. 451 с.
13. Gombrich E. The Story of Art. Phaidon Press; 16th edition. 1995. 688 p.
14. 30,000 Years of Art: The Story of Human Creativity across Time and Space. Phaidon, 2019. 640 p.

Додаткова:

1. Айзексон В. Леонардо да Вінчі. Київ: Наш формат, 2019. 488 с.
2. Березіна І. В. Історія зарубіжного мистецтва : навч. посіб. для студентів мистец. спец.; М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Кам'янець-Подільський : Сисин О. В. : Абетка, 2015. 75 с.
3. Бюттнер Н. Ієронім Босх. Видіння і кошмари/ пер. з англ. Шевченко І. Х.: Фабула, 2019. 192 с.
4. Декоративно-прикладне мистецтво / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич. Львів : Світ, 1992. 271с.
5. Декоративно-ужиткове мистецтво : Слов. Т. 1. А - К / Я. П. Запаско, І. В. Голод, В. І. Білик, Я. О. Кравченко, С. П. Лупій, Ф. П. Любченко, І. А. Мельник, Чарновський , Р. Т. Шмагало; ред.: Я. П. Запаско; Львів. акад. мистец. Наук.-дослід. сектор. Каф. історії і теорії мистец. Л. : Афіша, 2000. 366 с.
6. Декоративно-ужиткове мистецтво : Слов. Т. 2. Л - Я / Я. П. Запаско, І. В. Голод, В. І. Білик, Я. О. Кравченко, С. П. Лупій, В. Ф. Любченко, І. А. Мельник, О. О. Чарновський, Р. Т. Шмагало; ред.: Я. П. Запаско; Львів.

- акад. мистец. Л. : Афіша, 2000. 399 с.
7. Гловацька К. Міфи давньої Греції. К.: Веселка, 1977. 196 с.
  8. Закович М. М. Культурологія: українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / М. М.Закович. К.: Знання, 2004. 567 с.
  9. Замаровський В. Спочатку був Шумер /Пер. зі словац. К.: Думка, 1983. 272 с.
  10. Замаровський В. Їх величність піраміди. К.: Знання, 1988. 123 с.
  11. Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу. К.: Либідь, 2000. 457 с.
  12. Лісовий І. А. Античний світ у термінах, іменах і назвах: Довідник з історії та культури Стародавньої Греції, Риму. Львів, 1988.
  13. Степанова О. В музеях світу. К.: Артанія Нова, 2004.
  14. Полікарпов В. С. Лекції з історії світової культури. К.: Знання, 2000. 359 с.